

Základní škola a Mateřská škola Aloise Štěpánka, Dolany, příspěvková organizace
783 16 Dolany č. p. 174
IČ 70983259

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání
MŠ Dolany
MŠ Dolany- Véska

Č.j.: ZŠ a MŠ AŠD / 327/ 2017	Účinnost od: 1. 9. 2017
Spisový znak: 8. 1	Počet listů: 28

Dolany, 14. 8. 2017

OBSAH

1.	Identifikační údaje o mateřské škole	3
2.	Obecná charakteristika školy	4
3.	Podmínky vzdělávání	4
3.1	Věcné podmínky	4
3.2	Životospráva	4
3.3	Psychosociální podmínky	5
3.4	Organizace	6
3.5	Program dne.....	6
3.6	Řízení mateřské školy.....	7
3.7	Personální a pedagogické zajištění	7
3.8	Spoluúčasť rodičů	8
3.9	Školní řád mateřské školy.....	9
3.10	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	13
3.10.1.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.10.2.	Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	14
3.11	Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
3.11.1.	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
4.	Organizace vzdělávání	15
4.1	Charakteristika pedagogického sboru.....	15
4.1.1	Tvorba životního a pracovního prostředí	15
4.2	Porady v mateřské škole	16
4.3	Charakteristika tříd	17
4.4	Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě	17
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Název školního vzdělávacího programu: „Kouzelný čas ve školce“	17
5.2	Idea ŠVP	17
5.3	Integrované bloky a témata.....	17
5.3.1	Integrované bloky.....	18
5.4	Vzdělávací cíle a záměry	18
5.4.1	Průběžné cíle	19
5.5	Metody a formy práce.....	19
6.	Vzdělávací obsah.....	20
6.1	Podzimní čas.....	20
6.2	Zimní čas	22
6.3	Jarní čas	24
6.4	Letní čas.....	25
6.5	Dílčí projekty.....	27
7.	Evaluační škola.....	27
7.1	Evaluační systém	27
7.2	Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení mateřské školy	27
7.3	Hodnocení dětí.....	27
7.4	Evaluační oblastí.....	28
7.5	Evaluační integrovaného bloku.....	28

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název programu:	„KOUZELNÝ ČAS VE ŠKOLCE“
Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Aloise Štěpánka, Dolany, příspěvková organizace
Identifikátor zařízení:	650 028 465
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	709 83 259
Ředitel školy:	Mgr. Petr Pirliomov
Vedoucí učitelka MŠ:	Pavλίna Coufalová
Součástí příspěvkové organizace:	MŠ Dolany MŠ Dolany - Véska
IZO:	107 626 357
Sídlo:	783 16 Dolany č. p. 693 783 16 Dolany - Véska č. p. 64
Telefon:	585 151 742, 608 885 951, 585 396 568
Fax:	585 151 741
E-mail:	skola@zsdolany.cz ms-dolany@seznam.cz
Internetové stránky:	http://www.zsdolany.cz/ms
Zřizovatel:	Obec Dolany
Právní forma, IČ:	obec, IČ: 002988808
Sídlo:	783 16 Dolany č. p. 58
Telefon:	608 885 951, 585 396 538
Platnost dokumentu od:	1. 9. 2017
Verze:	č. 7
Vypracovala:	Pavλίna Coufalová, vedoucí učitelka MŠ a kolektiv učitelek MŠ
Podpis vedoucí učitelky MŠ:
Podpis ředitele školy:
Razítko školy:	

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola má dvě součásti. První je Mateřská škola Dolany jako dvoutřídní škola, která je umístěna v novostavbě v blízkosti základní školy. Budova je tvořena oddělenými šatnami, hernami a ložnicemi, sociálním zařízením pro každé oddělení a společnou výdejnou jídlu. Ke škole náleží i pozemek.

Druhou součástí je Mateřská škola Véska, dvoutřídní mateřská škola. Nachází se v obci obklopené lesy, loukami a poli. V jejím blízkém okolí se nachází golfové hřiště, tenisové kurty. Škola je v samostatně stojícím zrekonstruovaném objektu. Budova se samostatným vchodem je dvoupodlažní, kdy prostory v prvním podlaží jsou využívány jako herna, dvě třídy, přípravná jídlu, šatna a sociální zařízení. Ve druhém podlaží je ložnice, kancelář a půda využívaná jako sklad pro různý materiál využívaný k pedagogické i provozní práci. Okolo objektu je vlastní zahrada s krytým pískovištěm a různými prolézačkami.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřské školy mají dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné náradí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Na budovu mateřských škol navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. V případě Mateřské školy v Dolanech, mohou děti navštěvovat blízký sportovní areál obce Dolany, na kterém se nachází hřiště pro děti ve věku od 3- 6 let a kde mají v dopoledních hodinách výhradní právo jej užívat.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřských škol splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále

k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku).

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

3.5 Program dne

(6,20)6,45 – 8,40	scházení dětí, spontánní činnosti dle volby dětí, úklid hraček, individuální hygiena
8,40 – 9,00	pohybová aktivita, hygiena
9,00 – 9,20	dopolední svačina, hygiena
9,20 – 9,55	společná aktivita (mladší děti odcházejí z této aktivity dříve-hygiena příprava na pobyt venku)
9,55 – 11,30	starší děti hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku
11,30 – 12,15	převlékání, hygiena, oběd, hygiena
12,15 – 14,15	příprava na odpolední odpočinek, odpolední odpočinek (starší děti dle individuálních potřeb)
14,15 – 14,30	oblékání, hygiena
14,30 – 15,00	odpolední svačina

15,00 – 15,45(16.30) hry a zájmové činnosti dětí, rozcházení

Tento program lze vhodně pozměnit podle různých situací s ohledem na počasí, zájem dětí a celkovou náladu v kolektivu.

3.6 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou i s jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.7 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Učitelky našich mateřských škol jsou kompetentní:

- vést dítě tak, aby mohlo získat a rozvíjet své sebevědomí a sebedůvěru, aby bylo relativně samostatné, nebálo se odlišovat, aby dokázalo být samo sebou, uplatňovat své schopnosti, potřeby i svou vůli
- uspokojovat citové potřeby dítěte, posilovat jeho pozitivní citové ladění, citlivost a citovou kultivovanost ve vztahu ke svému okolí, rozvíjet jeho estetický vztah ke světu
- vytvářet podmínky k tomu, aby se každé dítě učilo žít ve společnosti ostatních, aby dokázalo navazovat a udržovat vztahy s ostatními, aby se učilo spolupodílet se, získalo pocit sounáležitosti, mělo porozumění pro potřeby jiných a dokázalo se prosazovat s ohledem na druhé
- dbát o rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností každého dítěte
- podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte, vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj zdravých životních návyků a postojů, rozvíjet schopnosti a dovednosti potřebné k ochraně jeho zdraví a bezpečnosti

- uspokojovat zvědavost dítěte a motivovat je k dalšímu učení, zprostředkovávat mu elementární poznatky o světě, pomáhat mu orientovat se v běžných životních situacích, v základních mravních a životních hodnotách
- podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k učení a dalšímu vzdělávání

3.8 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. (Besídky, karneval, zahradní slavnost atd.). Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Spolupráce mateřské školy s rodičovskou veřejností v Mateřské škole Dolany:

- třídní schůzka na začátku školního roku – seznámení rodičů s podmínkami a potřebami školy
- další schůzky podle potřeby školy, např. příprava karnevalu pro všechny děti v Dolanech
- příprava společných akcí: např. 2x ročně sběr papíru
- Vánoce: posezení u stromečku, rozdávání dáreků, které rodiče zakoupili z příspěvků rodičovského sdružení
- oslava Dne matek, besídka pro maminky se společným posezením – děti, maminky, učitelky
- rozloučení se školáky na školní zahradě, soutěživé hry s cenami, posezení u táboráku, opékání kabanosu

Spolupráce s rodiči v Mateřské škole ve Vésce je vzhledem k roztržitému místu bydliště dětí (Véska, Pohořany a Dolany) velmi ztížena. Předávání informací probíhá ráno a odpoledne, kdy se snažíme s rodiči komunikovat nebo je písemně informovat (u dojíždějících dětí).

Rodiče mají možnost konzultací s učitelkami po předchozí domluvě v dohodnutém čase.

- v měsíci září probíhá seznamovací schůzka, kde rodiče obeznámíme s koncepcí, programem mateřské školy a dalšími důležitými informacemi

- v měsíci prosinci uspořádáme „Vánoční besídku“ pro rodiče a ostatní rodinné příslušníky
- v měsíci únoru se uskuteční „Maškarní karneval“ s volným přístupem rodičů
- v květnu probíhá každoročně zahradní slavnost k určitému tématu
- v červnu pořádáme „Besídku pro rodinu“ s předáním dárečků maminkám, rozloučením s budoucími prvňáčky a ukázkou toho, co se děti za celý rok naučily.
- drobné opravy v budově a na zahradě
- projednávání a uskutečňování sponzorských darů od rodičů a ostatní veřejnosti
- výlet rodičů s dětmi – dle zájmu rodičů

3.9 Školní řád mateřské školy

Školní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností zákonných zástupců dětí v mateřské škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogy a dalšími zaměstnanci školy

3.9.1 Úvodní ustanovení

Obsah školního řádu je vymezen zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a jinými souvisejícími normami, např. zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů.

3.9.2 Přijímání dětí do mateřské školy

Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti od 3 do 6 let věku, nejdříve však od dvou let, na základě vyřízení písemné žádosti rodičů.

1. Ředitel stanovuje po dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu pro podání žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok. Termín je stanoven na období od 2. do 16. května.
2. O přijetí dítěte rozhoduje ve správním řízení ředitel školy dle kritérií pro přijetí.
3. Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto ustanovení neplatí pro žáky plnící povinnou předškolní docházku.
4. Přednostně jsou do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v dle platného znění školského zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, pokud mají místo trvalého pobytu ve spádovém obvodu mateřské školy.
5. Dítě může být do mateřské školy přijato i v průběhu školního roku, pokud to umožňují kapacitní podmínky školy.
6. Rodiče při zápisu obdrží žádost a vzor lékařské zprávy. Tiskopisy vrátí v co nejkratším termínu řádně vyplněné k rukám ředitele školy.
7. Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí ke vzdělávání, se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče.

8. Při přijetí do mateřské školy stanoví ředitel školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte dny docházky dítěte a délku pobytu v těchto dnech v mateřské škole.

9. Děti, které byly do mateřské školy přijaty, by měly školu navštěvovat pravidelně. Zvláště pak v období adaptace na nové prostředí. V případě, že dítě bez řádné omluvy nenavštěvuje mateřskou školu déle jak 2 týdny, může ředitel školy rozhodnout o ukončení docházky dítěte do této mateřské školy. K ukončení školní docházky může rovněž dojít v případě doporučení lékaře nebo školského poradenského zařízení nebo v případě opakovaného neuhrazení úplaty za vzdělávání nebo školní stravování ze strany zákonného zástupce. Toto ustanovení se nevztahuje na děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

3.9.3. Povinné předškolní vzdělávání

1. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky a to v době od 8:00 do 12:00 hodin, v pracovních dnech mimo období školních prázdnin. Omlouvání těchto dětí je popsáno v bodě č. 5.

2. Dítě může plnit povinnou předškolní docházku i formou tzv. individuálního vzdělávání. Tento způsob plnění musí rodič oznámit mateřské škole a to nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

3. V případě, že se dítě vzdělává individuálně, jsou zákonným zástupcům doporučeny vzdělávací oblasti dle RVP PV, ve kterých se má vzdělávat.

4. Rodič se musí každé tři měsíce (od počátku povinné předškolní docházky) dostavit s dítětem do příslušné mateřské školy k ověření úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých oblastí. V případě, že se nedostaví, bude ředitelem vyzván k účasti v náhradním termínu.

3.9.4. Evidence dítěte

Před přijetím dítěte do MŠ předají rodiče vedení školy Evidenční list dítěte, ve kterém bude vyplněno:

- jméno a příjmení dítěte
- rodné číslo
- státní občanství a místo trvalého pobytu
- jméno a příjmení zákonného zástupce a další osoby, pověřené vyzvedáváním dítěte
- místo trvalého pobytu
- adresa pro doručování písemností
- telefonické spojení.

Zdravotní stav dítěte a potvrzení o pravidelném očkování je uvedeno na lékařském potvrzení.

Rodiče v co nejkratším termínu nahlásí v mateřské škole každou změnu ve výše uvedených údajích (zejména místo trvalého pobytu a telefon).

Informace o dětech jsou důsledně využívány pouze pro vnitřní potřebu školy, oprávněné orgány státní správy a samosprávy a pro potřebu uplatnění zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

V případě výskytu speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, spolupracují rodiče s vedoucí učitelkou, učitelkou ve třídě a školským poradenským zařízením na realizaci podpůrných opatření.

3.9.5. Provoz mateřské školy

Provoz Mateřské školy Dolany – od 6.20 do 16.30 hodin.

Provoz Mateřské školy Dolany - Véska – od 6.50 do 15.45 hodin.

Odchod po obědě – od 12.30 do 12.45 hodin.

Rodiče omlouvají děti na tentýž den nejpozději do 8:30 hod. osobně nebo telefonicky. Na následující dny se děti omlouvají kdykoli v průběhu dne, osobně, telefonicky.

V případě dětí, které plní povinnou předškolní docházku, musí zákonný zástupce doložit důvody nepřítomnosti písemně. V případě absence, která není způsobena zdravotním stavem a jejíž předpokládaná délka bude delší než 3 dny, je třeba, aby zákonný zástupce požádal ředitele školy o uvolnění ze vzdělávání.

Takovouto žádost je potřeba předat na vyplněném formuláři, který je dostupný v mateřské škole, nejpozději čtyři dny předem. V případě neomluvené absence, bude zákonný zástupce vyzván k doložení důvodů nepřítomnosti a to na jednání za přítomnosti ředitele školy. Pokud ani tak neučiní, bude ředitel informovat příslušný úřad sociálně-právní ochrany dětí o neplnění povinné předškolní docházky.

Rodiče předávají dítě do MŠ zdravé. Vyskytne-li se u dítěte infekční onemocnění, rodiče tuto skutečnost neprodleně ohlásí mateřské škole. Zamlčování zdravotního stavu dítěte bude považováno za narušování řádu školy.

Při příznacích onemocnění dítěte v době pobytu v MŠ (teplota, zvracení, bolesti břicha) jsou rodiče telefonicky informováni a vyzváni k zajištění další zdravotní péče o dítě.

Učitel/ka mateřské školy má právo odmítnout převzetí dítěte při předávání rodiči do školy, pokud dítě jeví zjevné známky onemocnění.

Učitel/ka mateřské školy odpovídá za děti od doby, kdy dítě převezme od rodičů nebo jimi pověřených zástupců až do doby, kdy je opět rodičům nebo zástupcům předá. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření, vystaveného zákonným zástupcem dítěte. Předat dítěte pověřené osobě po ústní nebo telefonické žádosti rodičů není možné.

Předávací zónou je vstup z šatny do třídy.

Všechny děti v mateřské škole jsou pojištěny proti úrazům a nehodám v době pobytu dítěte v MŠ a při akcích MŠ organizovaných.

Veškeré informace o připravovaných akcích v MŠ jsou vždy včas oznamovány na nástěnkách v šatnách dětí. Doporučujeme rodičům pravidelně sledovat nástěnky.

3. 9. 6. Organizace provozu školy v měsíci červenci a srpnu.

Omezení nebo přerušování provozu MŠ v měsíci červenci a srpnu stanoví ředitel školy po dohodě se zřizovatelem a výsledek dohody oznámí zákonným zástupcům dítěte nejméně dva měsíce předem.

3. 9. 7. Zacházení s majetkem školy

Děti jsou pedagogy a zaměstnanci školy vedeny k ochraně majetku školy. V případě poškození bude tato záležitost projednána s rodiči (zákonnými zástupci dítěte) a požadována oprava, náhrada škody v co nejkratším termínu.

3. 9. 8. Platby v mateřské škole

Výše úplaty za předškolní vzdělávání je stanovena zvláštní směrnici. Úplata za předškolní vzdělávání v mateřské je platba, která je pro rodiče povinná, je nedílnou součástí rozpočtu mateřské školy. Opakované neuhrazení této platby v mateřské škole je považováno za závažné porušení provozu mateřské školy a v konečném důsledku může být důvodem pro

ukončení docházky dítěte do mateřské školy (zákon 561/2004 Sb., školský zákon, § 35, odst. 1 d). Toto ustanovení neplatí pro děti plnící povinnou předškolní docházku.

3. 9. 9. Pokyny ke stravování

Stravování zajišťuje Školní jídelna Dolany. Dítě se přihlašuje a odhlašuje den dopředu v mateřské škole na tel. Dolany – 608 885 951, Véska – 585 396 568 nebo u vedoucí školní jídelny tel. 585 151 757. Stravné se hradí formou složenky (do 10. dne v příslušném měsíci), převodem z účtu nebo inkasem z účtu (do 15. dne v příslušném měsíci). Výši stravného zapíše do složenky vedoucí školní jídelny (v dané částce budou již odečteny odhlášené svačinky, obědy z předchozího měsíce). Doklad o zaplacení nutno předložit vedoucí ŠJ.

Školská zařízení zabezpečují hmotnou péči o žáky po dobu jejich pobytu ve škole (§ 122 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon). V době nemoci není možné stravu odebírat, pouze první den do jídlonosiče. Ostatní dny je nutno odhlásit u učitelek mateřské školy.

Připomínky týkající se školního stravování vyřizuje vedoucí ŠJ Dolany.

3. 9. 10. Obsah předškolního vzdělávání a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dítěte

Předškolní vzdělávání zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte.

Rozvoj jeho osobnosti probíhá ve spolupráci rodiny a předškolního zařízení.

Mateřská škola je druhem školy, předškolní vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci s odborným vzděláním.

Vyučovacím jazykem je jazyk český.

Vzdělávání v mateřské škole se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP PV), který je zpracován podle podmínek školy a v souladu se státním Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

ŠVP PV vydává ředitel školy a je zveřejněn na přístupném místě ve škole – na informační nástěnce školy. Do ŠVP PV může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Každá třída pracuje podle vlastního třídního programu, který vychází ze školního programu. Rodiče mohou na vyžádání ve třídách do třídního programu nahlížet.

Ve škole vzděláváme všechny děti ve všech oblastech výchovy: tělesné, pracovní, estetické (hudební, výtvarné), rozumové (poznávací, jazykové, matematické) a mravní, přiměřeně jejich věku, vývoji a schopnostem.

Děti, které od nás odcházejí z důvodu nástupu do povinné školní docházky, jsou na vstup do základní školy po všech stránkách připraveny. Pokud dítě není na vstup do ZŠ z jakýchkoliv důvodů připraveno, učitelky doporučí pro dítě odklad školní docházky. Působíme na děti také v oblasti preventivní výchovy (prevence negativních jevů) a environmentální výchovy.

Pobyty dětí venku se realizují podle počasí většinou na školní zahradě, v okolí MŠ (vycházky v okolí, hřiště a sportovní plochy v okolí) nebo v menší míře i tematickými návštěvami vzdálenějších míst města (parky, výstavy, centrum). Starší děti mohou vyjíždět na delší pobyty venku do přírody.

3. 9. 11. Práva a povinnosti dětí, rodičů a zaměstnanců školy

Dítě má právo:

- na vzdělávání a výchovu směřující k rozvoji všech jeho schopností a dovedností
- na volný čas a hru a na stýkání se s jinými dětmi a lidmi
- na ochranu před prací, která ohrožuje jeho vývoj a zdraví

- užívat vlastní kulturu, jazyk i náboženství
- na zvláštní péči a výchovu v případě postižení

Práva a povinnosti pedagogů a zaměstnanců školy:

Pedagog přispívá svou činností k naplnění výše uvedených práv dítěte. Má právo na zdvořilé chování ze strany rodičů a důstojné prostředí, ve kterém vykonává svou práci. Rozhoduje o metodách a postupech pro naplnění vzdělávacích cílů školy. Učitel/ka je povinen odpovídat zákonným zástupcům na jejich připomínky a dotazy přiměřeným a vhodným způsobem. Učitel má právo odmítnout převzetí dítě do mateřské školy, pokud jeví známky zjevného onemocnění. Základní práva a povinnosti pedagogických pracovníků jsou vymezena školským zákonem č. 561/2004 Sb. §22a a §22b, v platném znění.

Pravomoci ředitele:

Ředitel školy může ukončit docházku dítěte do MŠ po předchozím písemném upozornění zástupce dítěte jestliže:

- se dítě bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zákonný zástupce dítěte závažným způsobem opakovaně narušuje provoz MŠ
- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu lékař nebo školské poradenské zařízení
- dítě nezvládne adaptační program MŠ

Tato ustanovení se nevztahují na děti, které plní povinnou předškolní docházku.

Rodiče mají právo:

- na diskretnost a ochranu informací, týkajících se jejich osobního a rodinného života
- po dohodě s učitelkou být přítomni výchovným činnostem ve třídě
- konzultovat výchovné i jiné problémy svého dítěte s učitelkou nebo vedoucí učitelkou školy, popř. ředitelem školy
- přispívat svými nápady a náměty k obohacení výchovného programu školy
- projevit připomínky k provozu MŠ, učitelce, vedoucí učitelce nebo řediteli školy

Rodiče jsou povinni:

- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání
- na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte

3. 9. 12. Závěrečné ustanovení

Seznámení se Školním řádem a jeho dodržování je závazné pro rodiče (zákonné zástupce dítěte) a zaměstnance školy.

3.10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

3.10.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jsou respektovány individuální potřeby a možnosti dítěte. Vzhledem k tomu je naplňování cílů a záměrů ŠVP přizpůsobeno, aby maximálně dítěti vyhovovalo a k tomu jsou přizpůsobovány i podmínky.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována speciální pozornost. V první fázi je sestaven Plán pedagogické podpory, který vypracuje vedoucí učitelka a učitelka mateřské

školy ve spolupráci s rodiči. Ten bude vyhodnocen po třech měsících a v případě potřeby bude navázána spolupráce se školským poradenským zařízením a na základě jejich doporučení se bude dále postupovat, případně bude sestaven individuální vzdělávací plán. Osobou zodpovědnou za komunikaci se školským poradenským zařízením je vedoucí učitelka. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči a příslušnými odborníky. V problematice se sebevzdělávají.

3.10.2. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

U dětí s mimořádnými schopnostmi se postupuje obdobně jako v bodě 3.10.1. V případě zjištění mimořádných schopností je sestaven Plán pedagogické podpory a následně je navázána spolupráce se školským poradenským zařízením a postupuje se dle jejího doporučení. Pedagogové se v této problematice vzdělávají a snaží se do vzdělávání zařazovat takové metody a postupy, které rozvíjejí dovednosti a schopnosti nadaných dětí a zároveň je i umožňují identifikovat.

3.11 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou do tří let. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

3.11.1. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřské školy jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

V našich věkově heterogenních třídách jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřské školy jsou dle možností vybaveny dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty, jsou vytvořeny podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách nebo individuálně, podle potřeb a volby dětí. Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy personálním posílením mateřské školy o chůvu v mateřské škole.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, vedoucí učitelka MŠ, 4 učitelky MŠ Dolany a 2 učitelky MŠ Dolany - Véska. Sbor je tvořen pouze ženami, věkově je pestrý – od mladých spolupracovnic až po zkušené kolegyně, s věkovým průměrem asi 35 let. Všichni pedagogové splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje: na vysokých školách, ve vzdělávacích institutech (na základě akreditace udělené ministerstvem) a samostudiem.

Další vzdělávání pedagogů je v současné době zaměřeno především na tato témata:

- školní vzdělávací program
- pedagogika a psychologie
- příprava pro práci s integrovanými žáky
- prevence sociálně patologických jevů
- enviromentální výchova
- řízení školy
- nové výtvarné techniky
- zdravý životní styl

Naprostá většina pedagogů školy pracuje s plným nasazením. Kromě základních povinností řada pedagogů ve svém volném čase vede zájmové kroužky. V kolektivu jsou velmi dobré pracovní vztahy, založené na vzájemné důvěře.

4.1.1 Tvorba životního a pracovního prostředí

Bezpečnost a hygiena prostředí:	Odpovídá	Termín
- proškolení zaměstnanců: „Pracovní řád“, „Zákoník práce“, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrana	vedoucí uč.	srpen
- dodržovat pokyny o ochraně objektu před vloupáním - uzamykání budovy, řádné uzavření oken	všichni	denně
- používat ochranný pracovní oděv a obuv	všichni	denně
- nenechávat volně ležet čisticí prostředky	uklízečka	denně
- uzavírat vodovodní baterie	všichni	denně
- případné závady hlásit vedoucí učitelce	uč.,uklíz.	dle potřeby
- provést „Prověrku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“	ved. uč.	dle pokynu ředitele
 Vybavenost a údržba interiéru a exteriéru školy:		
- péče o květiny v budově a truhlících	uklíz.	dle potřeby
- dle schváleného rozpočtu obce Dolany		

4.2 Porady v mateřské škole

Datum konání pedagogických porad: 1x za tři měsíce

Provozní porady: 1 x za měsíc (vedení školy, vedoucí učitelka a učitelky Mateřské školy), dle potřeby aktuálně.

Stálé body jednání: 1. Kontrola závěrů a opatření
2. Předání informací z porad a dalších akcí, kterých se účastnila jen jedna z pedagogických pracovnic
3. Závěry a opatření

Další body programu:

- Projednání a schválení školního vzdělávacího programu
- Logopedická diagnostika – návrh logopedické péče
- Posouzení přípravy dětí na školu, návrhy na odklad školní docházky
- Pololetní hodnocení plnění školního vzdělávacího programu a výchovně vzdělávací práce, řešení problémových dětí, práce s mimořádně nadanými dětmi a s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Využití nabídky divadelních představení pro děti v Divadle hudby v Olomouci a dalších kulturně společenských akcí, příprava předplaveckého výcviku v plavecké škole
- Příprava a organizace vánoční besídky
- Příprava a organizace besídky k svátku matek, rozloučení s předškoláky, školního výletu a „Nocování ve školce“
- Příprava a organizace „Zahradní slavnosti“
- Celoroční hodnocení výchovně vzdělávací práce a plnění úkolů školního vzdělávacího programu
- Náměty pro práci s dětmi v novém školním roce
- Pokyny k zajištění prázdninového provozu, plán dovolených

Provozní záležitosti:

- Proškolení zaměstnanců: „Pracovní řád“ – náplň práce, „Zákoník práce“, Požární a poplachové směrnice, metodická příručka k BOZP, kritéria pro odměňování pedagogických a provozních zaměstnanců, novely školských předpisů
- Úsporná opatření: voda, elektřina, plyn, čisticí prostředky, výchova k šetrnému zacházení s hračkami
- Ochrana a ostraha objektu
- Jednotné působení na děti
- Plán a kontrola nákupu ochranných pracovních pomůcek
- Zajištění inventarizace
- Zajištění prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Požadavky na údržbu a vybavení budovy a zahrady MŠ
- Organizační zajištění při pracích nárokových dle schváleného rozpočtu
- Příprava a zajištění prázdninového provozu

4.3 Charakteristika tříd

MŠ Dolany - věkově smíšená třída „Motýlci“
- věkově smíšená třída „Berišky“

MŠ Véska - věkově smíšená třída „Myšky“
- věkově smíšená třída „Kořata“

4.4 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě

Souběžné působení dvou pedagogů je v každé třídě zajištěno minimální dobou 2,5 hodiny každý den a to vždy v dopoledních hodinách a zahrnuje následující činnosti z programu dne – společná aktivita, hygiena dětí, pobyt venku, oběd a přípravu na odpolední odpočinek.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Název školního vzdělávacího programu: „Kouzelný čas ve školce“

5.2 Idea ŠVP

Hlavní ideou našeho současného školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) je snaha zajistit zdraví dítěte, jeho duševní pohodu a příznivou životní perspektivu. Školní program respektuje přirozená práva a potřeby dítěte, podporuje jeho osobnostní rozvoj, probouzí a rozvíjí jeho možnosti a aspirace, umožňuje mu porozumět okolnímu světu, učí je žít mezi lidmi, probouzí jeho chuť poznávat, tvořit a učit se.

Základními principy ŠVP jsou respektování rozdílných potřeb dětí jako subjektů výchovy a vzdělávání, vstřícnost, vlídnost a autentičnost vzdělávacího prostředí, rovnováha mezi sociálním a osobnostním rozvojem dítěte, vyrovnávání podmínek pro všechny děti včetně skupin sociálně, ekonomicky, zdravotně, etnicky či jazykově znevýhodněných. K podstatným rysům našeho ŠVP patří osobnostní a sociální výchova zaměřená k pozitivnímu sebepojetí dítěte, ke spolupodílení se, spolupráci, rozhodování a odpovědnosti. Důležitou komponentou jsou citové a morální aspekty.

5.3 Integrované bloky a témata

ŠVP obsahuje 4 tématické celky (integrovány bloky), které obsahují různá témata. Tato témata si učitelka libovolně volí podle momentální situace, počasí, aktuální problematiky atd. Učitelka si již samostatně určí konkrétní podtéma a předem připraví myšlenkovou mapu, kam si zaznamenává své nápady a představy na dané podtéma a obohacuje ji o nápady dětí.

Jednotlivá témata (časy) většinou probíhají čtrnáct dní i více, aby s každým tématem mohly pracovat obě učitelky.

5.3.1 Integrované bloky

	Témata
• Podzimní čas	Čas kamarádství Čas všetečných otázek Čas babího léta Čas dušičkový Čas proměn Čas vůně jablíček Čas podzimního malování Čas dešťových kapek
• Zimní čas	Čas všetečných otázek Čas vánočního cinkání Čas zimních radovánek Čas zimního spánku Čas nemoci Čas karnevalového reje Čas pohádek na dlani Čas sněhových závějí Čas plnění dětských přání Čas ptačích peříček Čas voňavých buchet
• Jarní čas	Čas všetečných otázek Čas proměn Čas velikonoční Čas máminých úsměvů Čas včelího rojení Čas sněženkový Čas putování
• Letní čas	Čas kamarádství Čas pohádek na dlani Čas rozloučení Čas putování Čas sportování

5.4 Vzdělávací cíle a záměry

Cílem není dovést všechny děti na stejnou výkonnostní úroveň, ale vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj, spokojený život a úspěšné vzdělávání každého z nich a umožnit jim, aby dosáhly co nejvyšší úrovně klíčových kompetencí k učení, řešení problémů, komunikativních, sociálních a personálních kompetencí a kompetencí činnostních a občanských.

Cílem ŠVP je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální. Rozvíjet učení a poznání dítěte, osvojení základů hodnot, na nichž je naše společnost založena. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

5.4.1 Průběžné cíle

- takové, jejichž naplňování prolíná každodenními činnostmi a příležitostmi
- vzdělávací cíle týkající se oblasti práv dětí, sebeobsluhy, hygieny, socializace, sebezpečí, citů, vůle, chování a pěstování morálních a společenských hodnot
- cíle, které není nutné specificky plánovat, protože k nim směřujeme denně

Průběžné cíle:

- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti),
- rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí,
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky,
- získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci,
- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem,
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.),
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.),
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými,
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte,
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách,
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané,
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

5.5 Metody a formy práce

Dítě předškolního věku se rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity. Učí se na základě činností, kterými se ze své vůle a svého zájmu zabývá, které provádí, učí se, co samo dělá, co si samo zkusí, v čem se aktivně uplatní. Proto musí mít příležitost a možnost si samo věci vyzkoušet, experimentovat, aktivně prožívat a samo se rozhodovat.

Osobnostně orientované vzdělávání mimo jiné znamená, že by mělo být založeno na individuálním získávání kompetencí, nikoli na plnění společných úkolů. Důležité je to, co si dítě osobně odnese, jaké kompetence získá (schopnosti, dovednosti, poznatky, postoje).

Náš školní vzdělávací program je postaven tak, aby každému dítěti dal maximum toho, co v rozsahu svých individuálních potřeb a možností může získat.

Můžeme shrnout následující:

- Jako nejvhodnější způsob vzdělávání předškolních dětí považujeme model integrovaného učení hrou a činností na základě integrovaných tématických celků. Takové vzdělávání zahrnuje celou osobnost dítěte, přináší mu poznatky a dovednosti, které reflektují jeho reálné vzdělávací potřeby, podporuje chápání vzájemných souvislostí, umožňuje dítěti orientovat se ve světě, který jej obklopuje.
- Obsah, který nabízíme dětem v rámci předškolního institucionálního vzdělávání je proto ve školním vzdělávacím programu ztvárněn formou integrovaných tématických celků (projektů) a pak promítnut do odpovídajících činností a her dětí, které umožňují uplatňovat prožitkový styl učení (v rovině spontánní i řízené).

6. Vzdělávací obsah

Integrované bloky jsou koncipovány čtvrtletně, ale ve skutečnosti tématicky podléhají stávajícím podmínkám. Není tedy přesně stanoveno, že tématický celek trvá tři měsíce, ale např. Zimní čas nekončí, pokud nezačne roztávat sníh atd. Pro každý integrovaný blok jsou stanoveny dílčí cíle a vzdělávací nabídka ve všech vzdělávacích oblastech v plném rozsahu Rámcového vzdělávacího programu vzhledem k velikosti integrovaných bloků. Integrované bloky mohou být podrobněji rozpracovány na úrovni Třídního vzdělávacího programu vzhledem ke zvoleným tématům. Učitelkám je ponechán prostor pro tvořivou a kreativní práci.

6.1 Podzimní čas

Obsah: Integrovaný blok je zaměřen na adaptaci nových dětí, seznámení s vnitřním prostředím, okolím a režimem mateřské školy. Seznámení s výchozím tematickým celkem v Třídním vzdělávacím programu a střídáním časů. Stanovení pravidel společně s dětmi, podle kterých se všichni budeme chovat a jednat. Práce s tématy podle podzimního počasí, přírodních jevů a koloběhu v přírodě, podle svátků a tradic v tomto období.

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,

spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.2 Zimní čas

Obsah: Integrovaný blok je zaměřen na kvalitní prožití zimních svátků a zvyků vánočních a masopustních. Seznámení s ročním obdobím, jeho vlastnostmi a proměnami. Je zde ponechán prostor pro témata netýkající se ročního období, ale všeobecných znalostí dítěte o sobě a společnosti např. moje tělo a zdraví, pracovní profese atd. Jak žijí zvířata v zimě a jak jim pomáhat.

Očekávané výstupy

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.3 Jarní čas

Obsah: Integrovaný blok je zaměřen na svět fauny a flóry, probouzející se přírodu. Rodící se život ve světě zvířat i lidí. Velikonoční svátky a tradice. Prohlubování kamarádství, rodinných vztahů a vztahů dítěte k dospělým. Konec tohoto bloku a nový tematický blok protíná každoročně projekt zaměřený na téma domluvené učitelkami.

Očekávané výstupy

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých., odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.4 Letní čas

Obsah: Integrovaný blok je zaměřen na ukončení projektu zahradní slavnosti. Rozloučení s dětmi nastupujícími po prázdninách do 1. třídy. Bezpečnost při dopravních situacích. Seznámení s exotickými krajinami a cestováním. Letní sporty a radovánky. Rozloučení se školním rokem.

Očekávané výstupy

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem, apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkáváním se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma i v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.5 Dílčí projekty

Součástí ŠVP je vzdělávací projekt, který probíhá v době Jarního či Letního času. Je zaměřen na určité téma. Děti jsou s novou oblastí seznamovány formou hry a bezprostřední zkušeností. Jsou vtaženi do tématu ve všech vzdělávacích oblastech. Do projektu jsou zapojováni i rodiče. Projekt je ukončen zahradní slavností resp. besídkou.

7. Evaluace školy

7.1 Evaluační systém

Evaluace mateřské školy je komplexní a je zaměřena na oblasti:
 naplňování cílů programu
 kvalita podmínek vzdělávání
 způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
 práce pedagogů včetně jejich sebereflexe
 výsledky vzdělávání

7.2 Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení mateřské školy

Předmět evaluace: oblasti evaluačního systému, integrované bloky
 Techniky evaluace: sběr informací a dat, jejich zpracování, sběr informací pravidelně a systematicky, zpracování formou písemnou
 Časový plán: čtvrtletně
 Odpovědnost pedagogů: vedoucí učitelka, učitelka – evaluace oblastí a integrovaných bloků
 vedoucí učitelka - kontrolní, diagnostická a hospitační činnost

7.3 Hodnocení dětí

Jedná se o evaluaci vzdělávacích výsledků. Sledujeme rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a informace dokumentujeme. Pedagog dítě průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj. Hodnocení se provádí formou záznamu. Tyto písemné záznamy jsou důvěrné a jsou přístupné pouze pedagogům v mateřské škole, popř. rodičům.

7.4 Evaluace oblastí

- naplňování cílů programu
jsou cíle plněny?
v jaké míře?
vyskytly se problémy a jaké?
co je potřeba změnit?
- kvalita podmínek vzdělávání
jsou podmínky vyhovující?
co je potřeba změnit?
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
odpovídá realizace obsahu vzdělávání plánu?
jaká je odchylka?
co je potřeba změnit?
- práce pedagogů včetně jejich sebereflexe
pracují v souladu s ŠVP?
dosahují očekávaných výsledků?
pracují zodpovědně a promyšleně?
nová zjištění?
co je potřeba změnit?
- výsledky vzdělávání
jsou výsledky v souladu s očekávanými výstupy?
vyskytly se problémy a jaké?
co je potřeba změnit?
- Prostor pro volné vyjádření
- Závěr čtvrtletní evaluace školy evaluačních oblastí

7.5 Evaluace integrovaného bloku

Integrovaný blok

Jak se s tématickým celkem pracovalo?

Která témata byla volena?

Byly dílčí cíle plněny?

Co se podařilo, líbilo?

Co se nepovedlo a proč?

Co je potřeba změnit?